

Het boek begint met een heerlijk duidelijke uiteenzetting van de schoolbank-quaestie, waaruit ik het gevleugelde woord overneem: „De schoolbank moet een goede houding *toelaten* en *begunstigen*; „te vergen, dat zij die *waarborgt* beteekent hersenwerk te eischen „van een machine”.

Dan komt de optiek, door den aard van het onderwerp wat zwaarder lectuur dan het overige, maar toch duidelijk genoeg vooral als de bijziendheid en de hygiëne van het oog aan de beurt komt. De aandacht der onderwijzers zal erg worden afgeleid door de telkens weerkeerende drukfout accomodatie met één *m*.

Ook de anatomie en de physiologie van het zenuwstelsel worden zeer in het kort behandeld. Dit hoofdstuk eindigt met een aardige episode over de voordeelen van de tucht in de school en de nadeelen van dressuur.

Vervolgens komt een catalogus van schoolziekten, waaromtrent ik aanstip, dat er tegen JELGERSMA's denkbeeld om nerveus gedisponeerde kinderen in afzonderlijke scholen saam te brengen, bezwaar wordt gemaakt, en dat de Schrijvers voor lezers van dit Tijdschrift erg dogmatisch zijn gebleven op bacteriologisch gebied.

Eenige hoofdstukken over de hygiëne van het schoolkind en over de hygiëne van het schoollokaal besluiten het boek. Daar vinden wij de metingen van AXEL KEY en MALLING-HANSEN, de proeven over den invloed van geestesinspanning op het maken van fouten, op de spierkracht en de sensibiliteit als wetenschappelijken grondslag en een aardig hoofdstuk over de vroolijkheid als paedagogisch-artistiek ornament. Verder een uiteenzetting van de vraag schuin- of steilschrift, de ventilatie-inrichting van LEVOIR-VAN BEMMELEN en andere zaken, te veel om op te noemen, behandeld.

Het geheele boek zullen ook medici met veel genoegen lezen; voor de onderwijzers zal het een vraagbaak zijn en voor de schoolhygiëne in Nederland een nieuw begin.

STRAUB.

—><—

INGEZONDEN.

Verzoek aan de medici!

Toen ik in het jaar 1888—1889 mijn verhandeling, „Over den zwangerschaps-„duur enz.” bewerkte, kon ik ondanks ijverig en geduldig zoeken in de mij beschikbare literatuur geen betrouwbare gegevens vinden omtrent den duur der verschillende zwangerschappen eener zelfde vrouw. En thans nu ik mij aan het werk gezet heb, van mijn geschrift een tweede, vermeerderde en naar ik hoop, verbeterde uitgave, die in het *Archiv f. Gynäk.* verschijnen zal, in het gelid te zetten, ben ik niet gelukkiger geweest. In de literatuur be-

staat nog dezelfde lacune van voorheen, misschien met uitzondering van één enkele duitsche dissertatie. Daarom wend ik mij opnieuw tot mijn collega's en vooral tot hen, die uit den aard van hun private praktijk meer dan andere in de gelegenheid zijn, meerdere zwangerschappen en bevallingen aan een zelfde vrouw te contrôleeren. Ik schrijf voor hen woordelijk af, wat ik reeds op den 23sten April 1889 schreef, en voeg er het dringende verzoek bij: laat het nu ditmaal niet bij brieven vol beloften over de toezending van lange seriën nauwkeurig geobserveerde gevallen, maar *zendt* mij uw *opgaven*, al loopen zij ook maar over één of twee waarnemingen. Vele kleintjes maken één groote. Als ik van velen een mededeeling ontvang over één of meerdere waarnemingen, wie weet, of ik dan niet in staat gesteld word, een respectable statistische lijst saam te stellen. Daarom nogmaals, zoo gij mij opgaven zenden kunt, al zijn zij nog zoo gering in aantal, onthoudt ze mij niet!

In 1889 schreef ik de volgende oproeping, die nu nog geheel van kracht is: Het is mij gebleken, dat er weinig of geen betrouwbaar materiaal bestaat over den duur der verschillende zwangerschappen eener zelfde vrouw. Daarom wend ik mij tot allen, die mij willen en kunnen helpen, om in dit gemis te voorzien. De kleinste mededeeling zal mij welkom zijn. Een goede tabel, d. w. z. een voor mij bruikbaar verslag zal rekening moeten houden met de volgende factoren: begindag van de laatst verschenen menstruatie of zoo dat onmogelijk is, week van deze menstruatie of week, waarin de vrouw het eerst leven gevoeld heeft; dag van het begin der bevalling; lengte en zwaarte van het kind, vooral wanneer onrijpheid niet met zekerheid uitgesloten kan worden; mogelijken invloed van occasioneele momenten (dansen, bewegingen, vallen, enz., infectieziekten, gemoedsaandoeningen, hydramnios, enz.); ziekte der baarmoeder (vooral, wanneer zij begonnen of genezen zijn in den tijd, gelegen tusschen of in de zwangerschappen, waarover bericht gegeven wordt.

Wie mij één of meerdere opgaven zenden, en vooral, wie het spoedig doen wil, zal zeer verplichten

Dordrecht, 4 April 1897.

Zijn Dw. Collega,
Dr. GEYL.

BERICHTEN.

BUITENLAND.

NEW-YORK. — Vergiften. De apothekers in den Staat New-York moeten voortaan op de etiketten hunner vergiften een opgave van de meest werkzame tegengiften voor iedere stof plaatsen (*Belg. Médicale*, n°. 13).

LONDEN. — Een geruststelling. De Commissie voor het krankzinnigenwezen heeft, naar aanleiding van het feit, dat sedert 1859 het aantal verpleegde krankzinnigen per 100 000 inwoners van Engeland en Wales gestegen is van 185.7 tot 313.8, een onderzoek ingesteld, om uit te maken of de krankzinnigheid werkelijk toeneemt onder den invloed van de tegen-